

Capitolul 1

Sosirea unui personaj straniu

Străinul își făcuse apariția în luna februarie, într-o zi geroasă, cu vânt șfichiuitor și cu ninsoare deasă – de altfel, ultima din anul acela. De la gara din Bramblehurst o luase pe jos, tăind drumul peste câmp. Într-una din mâinile-i vârâte în mănuși groase purta un geamantan mic. Era înfofolit din cap până-n picioare, iar marginea pleoștită a pălăriei de fetru moale îi ascundea în întregime fața, lăsând să se vadă numai vârful lucios al nasului; zăpada i se adunase grămadă pe umeri și pe piept și-i împodobește geamantanul cu o creastă albă. Împleticindu-se, mai mult mort decât viu, dăduse buzna în sala hanului La Poștalionul cu Cai și-și azvârlise geamantanul pe jos. „În numele omeniei, strigase el, îndurați-vă și lăsați-mă să mă încălzesc! O cameră și un foc bun!“ Se scuturase de zăpadă în mijlocul sălii, izbind cu picioarele în podea, și apoi o urmăse pe doamna Hall în odaia de oaspeți, ca să se înțeleagă cu ea asupra prețului. Cei doi galbeni

aruncați pe masă îl ajutaseră să intre în stăpânirea odăii fără să lungească prea mult vorba.

După ce a aprins focul, doamna Hall l-a lăsat singur și s-a dus să-i pregătească prânzul cu propriile ei mâini. Un mușteriu rătăcit prin Iping în toiul iernii însemna o plească picată din cer! Și, pe lângă toate, omul nu părea deloc cărpănos, așa încât hangița era hotărâtă să arate că știe să prețuiască norocul care dăduse peste ea.

După câteva clipe, slănina sfârâia în tigaie, iar câteva cuvinte tari, alese cu dibăcie, o puseră în mișcare pe Millie, slujnica cea bolnăvicioasă. Încărcată cu farfurii, pahare și o față de masă, doamna Hall s-a îndreptat spre odaia de oaspeți, ca să pună masa cu *éclat*¹ de zile mari.

Dar când a dat cu ochii de mușteriu ei, a rămas locului mirată la culme. În ciuda focului care duduia în cămin, călătorul nu-și dezbrăcase paltonul, ba nici măcar pălăria nu și-o scosese. Stătea cu fața la fereastră, contemplând zăpada care se așternea în curte. Nemișcat, ținându-și la spate mâinile înmănușate, părea furat de gânduri.

Băgând de seamă că stropii de zăpadă topită picurau de pe umeri drept pe covor, hangița l-a întrebat:

— Domnule, n-ați vrea să-mi dați pălăria și paltonul ca să vi le usuc ca lumea, la bucătărie?

¹ Strălucire (fr.).

— Nu, a răspuns el, fără să se întoarcă.

Crezând că a înșelat-o auzul, doamna Hall era cât pe ce să repete întrebarea, dar străinul și-a întors capul spre ea și a privit-o peste umăr.

— Prefer să rămân cu hainele pe mine, a rostit el răs-picat.

Doamna Hall a observat atunci că necunoscutul purta niște ochelari mari, albaștri, cu apărătoare și că mutra-i era ascunsă de niște favoriți stufoși, care se revărsau peste gulerul ridicat al paltonului.

— Bine, domnule. Cum doriți dumneavoastră. Îndată are să fie mai cald în cameră.

„Domnul“ a rămas tăcut și i-a întors iarăși spatele.

Simțind că încercările ei de a lega o conversație dăduseră greș, stăpâna hanului a isprăvit în grabă așezatul mesei, cu mișcări scurte și repezite, și a șters-o din cameră. Întorcându-se puțin mai târziu, l-a găsit întocmai așa cum îl lăsase. Gârbovit, cu gulerul ridicat, stând nemișcat – parcă împietri-se! Marginile pălăriei, ude learcă, lăsate în jos, îi ascundeau urechile și toată fața.

Cu gesturi bătoase, femeia a așezat pe masă ouăle și slănina și s-a adresat pe un ton răstit:

— Prânzul e servit, domnule.

— Mulțumesc! a replicat străinul, mai înainte ca ea să fi isprăvit.

Nu s-a urnit din loc până ce nu s-a închis ușa în urma ei. Dar o clipă mai târziu s-a răsucit pe călcâie și s-a apropiat de masă, cu o anumită grabă.

Îndreptându-se spre bucătărie prin spatele localului, doamna Hall auzi un fel de scrâșnet, care se repeta la intervale regulate. *Hârș, hârș, hârș...* era hârșăitul unei linguri cu care cineva freca de zor muștarul într-un castron. „Of, ce ți-e și cu fata asta! izbucni ea. Poftim, mie mi-a ieșit cu totul din minte! Numai ea e-n stare să tărăgănească atâta o treabă!” Se apucă să frece ea singură muștarul, fără să uite în același timp să-i tragă lui Millie o săpuneală zdravănă pentru încetineala ei exasperantă. „Am prăjit slănina și ouăle, am pus masa – ce mai vorbă, am făcut totul! – pe când dumneaei (halal ajutor!) a tot stat și a frecat muștarul!” Și doar aveau de-a face cu un client nou, care dorea poate să rămână mai multă vreme!

Umplu borcânașul cu muștar și, punându-l solemn pe o tavă neagră cu margini aurite, îl purtă spre odaia de oaspeți.

Ciocăni la ușă și o deschise fără să mai aștepte răspuns.

...Cum a văzut-o intrând, străinul s-a aplecat iute, așa că doamna Hall n-a mai zărit decât ceva alb, care dispărea înapoia mesei. Omul părea să caute ceva ce-i scăpase pe jos. Hangița trânti borcanul cu muștar pe masă. Atunci băgă de seamă că „domnul” își dezbrăcase paltonul și pălăria și le întinsese pe un scaun în dreptul căminului. O pereche de ghete ude prevestea că grătarul de fier din fața căminului avea să ruginească. Se îndreptă hotărâtă într-acolo.

— Cred că acuma aş putea să le pun la uscat, nu-i așa? întrebă ea pe un ton care nu admitea contrazicere.

— Nu te atinge de pălărie! se răsti morocănosul musafir, cu o voce înăbușită.

Întorcându-se spre el, hangița văzu că-și ridicase capul și o privea.

Mută de uimire, rămase o clipă pironită locului, holbându-se la el.

Necunoscutul își acoperise partea de jos a feței cu o bucată de pânză albă – un șervet al lui –, care-i ascundea cu totul gura și maxilarele; din această pricină, vorbea înăbușit. Dar nu asta o lăsase pe doamna Hall cu gura căscată, ci constatarea că pe deasupra ochelarilor albaștri, fruntea străinului era acoperită de un bandaj alb. Un alt bandaj îi învelea în întregime urechile și nu-i lăsa liberă nici o părțică din figură, afară de nasul ascuțit, de un roșu aprins, care lucea cu aceeași intensitate ca în clipa sosirii. Călătorul nostru purta o haină de catifea cafenie, cu un guler înalt de pânză, negru vărgat, ridicat în jurul gâtului. Șuvițele de păr negru și des care izbuteau să se strecoare pe dedesubtul fașelor sau printre bandajele aplicate cruciș apăreau ici și colo, ca niște cozi sau ca niște coarne ciudate, dându-i înfățișarea cea mai bizară pe care și-o poate închipui o minte omenească. Capul acesta înfășurat și bandajat oferea o priveliște atât de discordantă cu aceea la care s-ar fi așteptat doamna

Hall, încât nu-i de mirare că femeia rămăsese încremenită.

Străinul nu-și mișcă șervetul de la gură, ci continua să-l țină – abia acum își dădu ea seama – cu mâna vârată într-o mănășă cafenie. O privea întruna dindărătul lentilelor lui de nepătruns.

— Nu te atinge de pălărie, repetă el; cuvintele se strecurau nedeslușite prin pânda albă.

Hangița începea să-și recapete sângele rece, după emoția pe care o încercase. Așeză din nou pălăria pe scaunul de lângă cămin.

— N-am știut, domnule, că... începu ea, dar se opri încurcată.

— Mulțumesc, făcu el sec, uitându-se mereu când la ea, când la ușă.

— Îndată or să fie complet uscate, domnule, îl asigură ea.

Luă hainele și ieși. Din prag mai aruncă o privire spre capul acela înfășurat în alb, străjuit de ochelarii întunecați... dar fața necunoscutului rămânea ascunsă în dosul șervetului. Închizând ușa, doamna Hall simți că i se zbârlește părul; pe față i se citea uimirea cea mai adâncă. „Niciodată nu mi-aș fi putut închipui așa ceva! murmură ea. Doamne ferește!“ Se îndreptă în tăcere spre bucătărie; era atât de îngândurată, încât uită s-o mai întrebe pe Millie cu ce-și pierdea vremea.

Străinul trase cu urechea la zgomotul pașilor care se îndepărtau. Înainte de a lăsa șervetul din mână

și de a-și continua dejunul, se uită plin de îngrijorare spre fereastră. Apoi luă o îmbucătură, aruncă din nou o privire bănuitoare spre geam, mai luă o îmbucătură... În cele din urmă se ridică și, cu șervetul în mână, merse spre fereastră și trase jaluzelele până în dreptul perdeluțelor de muselină albă, care acopereau partea de jos a geamurilor. Camera se cufundă în penumbră. Ușurat, se întoarse la masă și-și reluă prânzul.

„Săracu' de el, o fi avut ceva, vreun accident sau vreo operație, sau mai știi eu ce... Își spunea doamna Hall. Să-mi vină rău, nu alta, când dădui cu ochii de grămada aia de bandaje!”

Înteți focul și luă un umerăș, pe care atârână la uscat paltonul călătorului. „Și sticlele alea de pe ochi! Parcă-i o căpățână de scafandru, nu o mutră de om!” Îi agăță și fularul de un capăt al umerășului. „Și batista aia, pe care și-o tot îndesa peste gură! Și vorbea prin ea!... Pesemne că-i lovit și la gură... asta o fi.”

Își aminti dintr-odată ceva și se întoarse iute.

— Pentru Dumnezeu! exclamă ea, găsindu-și pricină ca să se descarce. N-ai mai isprăvit odată cu cartofii ăia, Millie?

Când a revenit ca să strângă masa, doamna Hall și-a întărit convingerea că străinul fusese rănit la gură sau desfigurat de presupusul accident; într-adevăr, deși ținea în mână o pipă aprinsă, el nu și-a îndepărtat fularul de mătase, pe care și-l înfășurase în

jurul bărbiei, și n-a dus pipa la gură toată vremea cât a rămas ea în cameră. Și asta nu pentru c-ar fi fost distrat — doar îl văzuse ea cum se uita țintă la tutunul care ardea mocnit. Stătea într-un colț, cu spatele la fereastră. Acum, după ce mâncase pe săturate și băuse, acum, când simțea cum căldura se împrăștie prin vine, „domnul“ vorbea mai puțin repezit ca înainte. Focul, reflectându-se în sticlele ochelarilor enormi, le împrumuta o sclipire vie, roșiatică, pe care n-o avuseseră până atunci.

— Mi-am lăsat o parte din bagaj în gara Bramblehurst, îi spuse el. Ce trebuie făcut ca să-mi parvină?

Ascultând lămuririle hangitei, își înclină politicos capul bandajat, în semn că-i acordă toată atenția.

— Abia mâine?! exclamă el. Nu există vreun mijloc mai rapid de expediere? Păru dezamăgit când ea răspunse că nu. Sunteți absolut sigură? Nu cumva merge vreun căruțaș într-acolo?

Pornită pe vorbă, doamna Hall îi răspunse la întrebări și îndată se avântă la taifas.

— Drumul pe câmp e plin de hârtoape, domnule. (Ăsta era răspunsul la întrebarea dacă s-ar putea găsi vreo căruță.) Și, agățându-se de acest prilej, adăugă: S-a răsturnat o trăsură acolo, acu' un an și mai bine. S-a prăpădit un domn, cu vizitiiu cu tot. Accidentele se întâmplă așa, pe negândite, nu, domnule?

Dar oaspetele nu se lăsa prea ușor tras de limbă.

— Se întâmplă, bodogăni el prin grosimea fularului, privind-o liniștit dindărătul sticlei întunecate.

— Și ține mult pân' se face bine, e-adevărat? Iac-așa fuse și cu Tom, băiatu' soră-mii. S-a tăiat la mână cu o coasă – a căzut peste ea pe când cosea fânul – și, Doamne iartă-mă!, a mers trei luni de zile legat, domnule. Să nu-ți vină să crezi! De-atunci mi-e și groază să mai văd o coasă, zău așa!

— E lesne de înțeles! făcu oaspetele.

— Într-o vreme se temea c-o să trebuiască să-și facă opărație... Vai, tare frică i-a mai fost, domnule!

Deodată, omul râse – un hohot care aducea a lătrat, un hohot pe care părea că vrea să-l înăbușe în gură, să-l înghită...

— Nu zău, îi era tare frică?...

— Da, domnule. Și, credeți-mă, nu-i nimica de râs aicea, cel puțin pentru ai de l-au îngrijit, cum făcui și eu, că soru-mea era, mă rog, ocupată toată vremea cu ăia mai mici... Toată ziua, domnule, îi tot făceam și-i desfăceam bandajele. Așa încât... dacă pot să-mi îngădui să vă spun...

— Vrei să-mi aduci niște chibrituri? o întrerupse brusc necunoscutul. Mi s-a stins pipa.

Luată prin surprindere, doamna Hall tresări ca mușcată de șarpe. Era o grosolănie din partea străinului, după atâtea confesiuni câte-i făcuse ea. Simți o clipă că o îneacă furia, dar, amintindu-și de cei

doi galbeni primiți, se stăpâni și plecă să aducă chibriturile.

Luându-le din mână ei, îi spuse scurt „mulțumesc“, apoi îi întoarse spatele și se apucă să privească pe fereastră. Era limpede că nu-i plăceau discuțiile despre operații și bandaje. Așa că, până la urmă, buna doamnă Hall „nu și-a putut îngădui să-i spună...”

Era însă vădit că felul lui jignitor de a fi o întârâtase (Millie avea să simtă asta pe propria-i piele în după-amiaza aceea).

Călătorul a rămas în camera de oaspeți până pe la patru, fără să-i ofere inimoasei femei un cât de mic prilej de a mai pătrunde înăuntru. Cea mai mare parte din timp, totul părea cufundat într-o liniște desăvârșită. Străinul fuma la lumina focului – sau poate moțăia. S-ar fi zis că se înfășura în întunericul care se aduna în odaie din ce în ce mai dens.

Dacă însă cineva ar fi tras cu urechea, ar fi putut să-l audă mișcându-se. O dată sau de două ori a scormonit jăromatic și s-a plimbat prin odaie, vreme de câteva minute. Părea că vorbește de unul singur. Apoi fotoliul a scârțâit sub greutatea lui.